

ZADARSKA ŽUPANIJA

**UPRAVNI ODJEL
ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI**

***Longitudinalno istraživanje obrazovnih i radnih aktivnosti završenih učenika
srednjih škola Zadarske županije - Generacija 2008/2009***

Gdje si danas?

Izradili:

Zadarska županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti
ZADRA - Razvojna agencija Zadarske županije
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Zadar

prosinac, 2012.

SADRŽAJ:

Sažetak	3
1. UVOD I METODOLOGIJA	4
1.1 Uvod	4
1.2. Metodologija	4
1.2.1 Ciljana populacija	4
1.2.2 Metoda istraživanja	4
1.2.3 Uzorak	5
2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE	6
2.1 OBRAZOVNE KARIJERE	7
2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja	7
2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole	12
2.2 RADNE KARIJERE	14
2.2.1 Hodogram radne karijere	15
2.2.2 Zaposleni	15
2.2.3 Osobe bez posla	18
3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA	21
3.1 Gimnazijski programi	21
3.2 Čeverogodišnji strukovni programi	25
3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi	30
3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi	33
3.5 Umjetnički programi	36
ZAKLJUČAK	39
Prilog A: Popis škola	40

Sažetak

Prijelaz iz škole prema zaposlenju je važna stepenica u životu svakog mladog čovjeka. Kakav će biti obrazovni i radni put uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Cilj istraživanja bio je dvostruk: s jedne strane, dobiti podrobniji uvid u tu važnu prijelaznu epizodu u životu mlađih osoba (što je slijedilo nakon završetka srednje škole i u kasnijoj fazi razvoj karijere), te s druge strane, dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključenje u svijet rada ili nastavak školovanja. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku prvog brisa kohorte ispitanika koji su srednjoškolsko obrazovanje završili školske godine 2008/2009 i u trenutku anketiranja imali dvogodišnje iskustvo bili na školovanju ili na tržištu rada. Korištena je metoda telefonskog anketiranja, a uzorak je startificiran po školi, obrazovnom programu i spolu, N=569.

Ispitanici četverogodišnjih srednjih škola najčešće nastavljaju školovanje, dok ispitanici trogodišnjih škola uglavnom izlaze na tržište rada. Ispitanici koji nastavljaju školovanje u većoj mjeri se školuju o vlastitom trošku, nego uz potporu ministarstva. Ispitanici koji su zaposleni do posla su najčešće došli osobnim kontaktom i najčešće rade za plaću između 3001 i 4500 kuna. Ispitanici koji su nezaposleni, u velikoj mjeri ulaze u dugotrajnu nezaposlenost i ne iskazuju veliki aktivizam u traženju posla.

Ključne riječi: srednje obrazovanje, tržište rada, zapošljivost, mlađi, post-sekundarni obrazovni obrasci, Zadarska županija

1. UVOD I METODOLOGIJA

1.1 Uvod

Završetak školovanja i ulazak u svijet rada je kritični period u životu svakog mladog čovjeka. Obrazovni sustav u Hrvatskoj ima nekoliko "raskršća" presudnih za daljnji tijek karijere. Prvo i najvažnije događa se nakon završene osnovne škole, u dobi od 15 godina. Učenici se mogu upisati u trogodišnje strukovne industrijske i obrtničke škole, četverogodišnje strukovne škole, gimnazije ili umjetničke škole. Nakon srednje škole izbor je različit za svaku od ovih skupina. Cilj istraživanja je bio dvostruk:

- započeti sa sustavnim i objektivnim uvidom u spektar obrazovnih i radnih obrazaca ponašanja preko kojih se odvija izuzetno značajna prijelazna epizoda u životu mladih osoba - što je slijedilo nakon završetka srednje škole i kakvi su putovi i načini njihova kasnijeg u radnog, obrazovnog i profesionalnog uklapanja i integriranja radni i društveni kontekst, te
- dobiti uvid u potencijal izlaznih rezultata srednjoškolskog sustava obrazovanja na području Zadarske županije u odnosu na uključenje u svijet rada ili nastavak školovanja.

U ovom prikazu iznesena su iskustva generacije mladih Zadarske županije koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila u škol. god. 2008/2009 i koja je u trenutku anketiranja iza sebe imala dvogodišnje iskustvo vezano za njihove aktivnosti na tržištu rada ili dalnjem školovanju.

1.2. Metodologija

1.2.1 Ciljana populacija

Ciljana populacija ovog istraživanja su učenici srednjih škola Zadarske županije¹ i to generacija koja je škol.god. 2008/2009. završila svoje srednjoškolsko obrazovanje.

1.2.2 Metoda istraživanja

Kao metoda istraživanja primjenjena anketna metoda a u prikupljanju podataka korišteno je kompjutorski potpomognuto telefonsko anketiranje. Za potrebe provedenog i budućih istraživanja u *Razvojnoj agenciji Zadarske županije – ZADRA*, razvijen je i implementiran CATI sustav (Computer-assisted telephone interviewing (CATI) tj. Telefonsko intervjuiranje uz pomoć računala) preko kojeg je administriran i vođen cjelokupni postupak anketiranja. Razgovor s ispitanicima je vođen je na strukturiran način posredstvom upitnika u kojem su navedena pitanja koja detaljno pokrivaju problematiku obrazovne i radne karijere.

¹ Popis škola u Prilogu A

Upitnik je pokrivaо slijedećа područja: (1) Tijek srednjoškolskog obrazovanja, (2) Školovanje poslije srednje škole, (3) Zaposlenost, (4) Radna povijest, (5) Nezaposlenost, (6) Neaktivnost, (7) Životne okolnosti i (8) Podaci za kontakt. Svi ispitanici su odgovarali na pitanja u područjima: (1), (4), (7) i (8), dok su na pitanja o ostalim područjima odgovarali ovisno o trenutnom radnom statusu (na školovanju, zaposlen/a, nezaposlen/a, neaktivna/na). Osim standardnih pitanja uobičajenih za ovu vrst istraživanja od ispitanika je zatraženo da retrospektivno i sekvencijalno opišu svoj radni status iz mjeseca u mjesec od trenutka izlaska iz srednjeg obrazovanja do dana anketiranja.

Oblikovanje pitanja i ponuđenih odgovora, kao i funkcionalnost CATI sustava testirani su predistraživanjem na temelju kojeg su izvršene određene manje prilagodbe kako u sadržaju i formulaciji pitanja u upitniku, tako i u anketnim procedurama.

Anketiranje je izvršila *Razvojna agencija Zadarske županije – ZADRA* u tijekom VI. i VII. mjeseca 2011.g.

1.2.3 Uzorak

1.2.3.1 Dizajn uzorka

U cilju postizanja reprezentativnosti primijenjen je stratificiran višeetapni proporcionalni slučajni uzorak pripadnika populacije svih završenih učenika srednjih škola Zadarske županije u škol. god. 2008./2009. Kao izvor podataka za izradu okvira za izbor uzorka korištena je *Matica srednjih škola 2008/2009. Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH*.

Provedena je trostruka stratifikacija prema sljedećim obilježjima: (1) prema školama u kojima se izvode programi srednjoškolskog obrazovanja (ukupno 16) čime je postignuto razvrstavanje jedinica izbora po načelu iscrpnosti i isključivosti, (2) prema programima obrazovanja koji se u tim školama izvode (ukupno 63), i (3) prema spolu. Alokacija uzorka po stratumima provedena je proporcionalno njihovoj veličini, točnije sukladno broju učenika koji su ih pohađali.

1.2.3.2 Pogreška uzorka i stopa odaziva

Veličina populacija kvalificirane za sudjelovanje u istraživanju temeljila se na Matici srednjih škola 2008/2009. za srednje škole Zadarske županije i ona je iznosila ukupno 2036 osoba. Uz veličinu uzorka od 774 ispitanika, na razini pouzdanosti od 95% i za proporciju odgovora od 50%, očekivana teorijska pogreška uzorka iznosi +/- 4,0%.

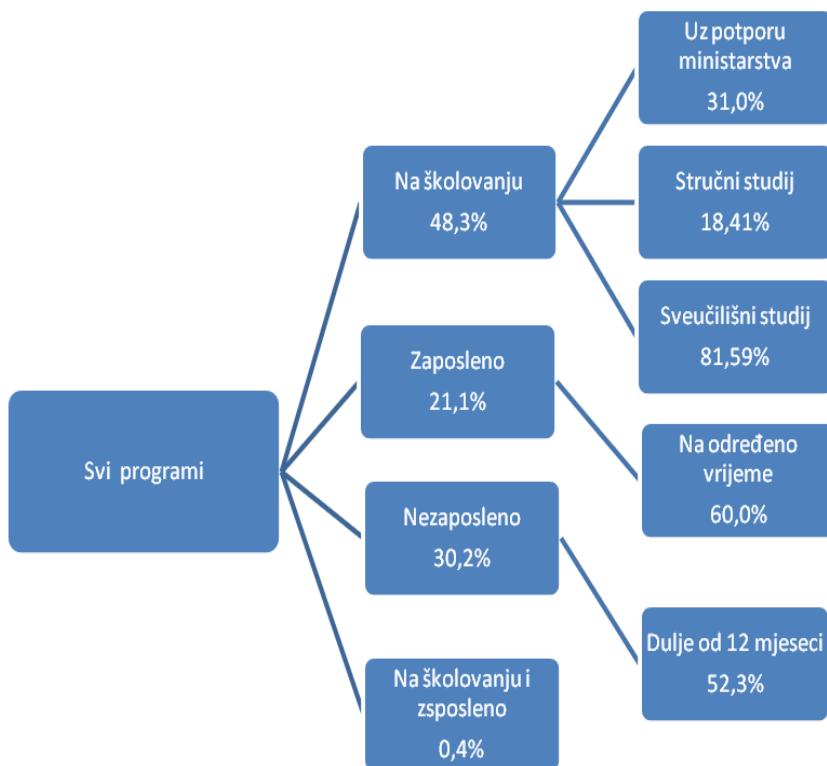
Ukupno je na anketu odgovorilo 569 osoba što daje stopu odaziva osoba kvalificiranih za sudjelovanje u istraživanje od visokih 74%.

1.2.3.3 Težinski faktori (ponderi)

Kako između strukturnih proporcija projektiranog uzorka i proporcija strukture ostvarenog povrata nije bilo statistički značajne razlike, prilikom računanja procjena parametara populacije nije bilo potrebe za usklađivanjem karakteristike ispitanih osoba s obzirom na školu, program i spol korištenjem težinskih faktora (pondera).

2. OBRAZOVNE I RADNE KARIJERE

Slika 1 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2008./2009.) svih učenika trogodišnjih i četverogodišnjih srednjih škola Zadarske županije

Hodogram prikazuje osnovnu strukturu radnih i obrazovnih karijera 2036 učenika trogodišnjih i četverogodišnjih srednjih škola Zadarske županije dvije godine poslije njihovog završetka srednjoškolskog obrazovanja u škol. god. 2008/2009.

2.1 OBRAZOVNE KARIJERE

2.1.1 Tijek srednjoškolskog obrazovanja

2.1.1.1 Zastupljenost vrsti srednjih škola

T.1 - Distribucija ispitanika prema vrsti srednje škole koju su pohađali:

VRSTA ŠKOLE	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Gimnazija	122	21,4	46,7	53,3
Strukovna četverogodišnja škola	272	47,8	49,6	50,4
Strukovna trogodišnja industrijska škola	38	6,7	63,2	36,8
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	119	20,9	79,0	21,0
Umjetnička škola	18	3,2	22,2	77,8

Rezultati istraživanja ukazuju na osjetne razlike u omjerima pojedinih skupina učeničke populacije u odnosu na vrstu srednjih škola koje su pohađali – kako unutar Zadarske županije, tako i naše županije u odnosu na RH. Usporedba sa rezultatima jednog sličnog istraživanja reprezentativno provedenog 2009.g. na razini Republike Hrvatske², ukazuje na znatno veći udjel učeničke populacije u strukovnom četverogodišnjem – 47,8% (RH 45%) školovanju u Zadarskoj županiji, naspram znatno manjeg vezivanja učeničke populacije u trogodišnjim srednjim školama – 27,6% (RH 32%).

Žene i muškarci se razlikuju prema udjelu u pojedinoj vrsti škole. Žene dominiraju u umjetničkim školama i donekle u gimnazijama, dok muškarci dominiraju u trogodišnjim obrtničkim i industrijskim školama. Ovaj podatak je očekivan ali ga je teško pravdati jer radna mjesta za koja se školuje u strukovnim industrijskim i obrtničkim školama uslijed prodora visokih tehnologija u sve sfere rada sve manje imaju tradicionalne atribute fizički zahtjevnijih radnih mesta.

2.1.1.2 Zastupljenost sektora obrazovanja

T. 2 - Distribucija ispitanika prema sektorima obrazovanja:

SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Poljoprivreda prehrana i veterina	42	7,40%	40,48	59,52
Šumarstvo prerada i obrada drva	18	3,20%	83,33	16,67
Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	11	1,90%	45,45	54,55

² Teo Matković: *Mladi između obrazovanja i zapošljavanja: isplati li se školovati?*, UNDP Hrvatska, 2009.g.

SEKTOR OBRAZOVANJA	BROJ OSOBA	udio %	M (%)	Ž (%)
Tekstil i koža	7	1,20%	0,00	100,00
Grafička tehnologija i audio vizualna tehnologija	24	4,20%	45,83	54,17
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	55	9,70%	100,00	0,00
Elektrotehnika i računalstvo	50	8,80%	98,00	2,00
Graditeljstvo i geodezija	12	2,10%	83,33	16,67
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	91	16,00%	34,07	65,93
Turizam i ugostiteljstvo	52	9,10%	57,69	42,31
Promet i logistika	14	2,50%	100,00	0,00
Zdravstvo i socijalna skrb	27	4,70%	37,04	62,96
Osobne, usluge zaštite i druge usluge	26	4,60%	23,08	76,92
Umjetnost	18	3,20%	22,22	77,78
Program gimnazije	122	21,40%	46,72	53,28

Najveći broj učenika u Zadarskoj županiji, pored gimnazijskih programa, školovao se u programima sektora ekonomija, trgovina i poslovna administracija, sektoru strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, te sektoru turizma i ugostiteljstva. Izrazito je vidljivo da se navedeni sektori znatno razlikuju u odnosu na spolnu strukturu učeničke populacije koju za sebe vezuju. Žene dominiraju u sljedećim sektorima: tekstil i koža; osobne, usluge zaštite i druge usluge; umjetnosti; zdravstvo i socijalna skrb, poljoprivreda, prehrana i veterina te ekonomija, trgovina i poslovna administracija. Muškarci su dominantni u sektoru strojarstva, brodogradnje i metalurgije; elektrotehnici i računalstvu; graditeljstvu i geodeziji; šumarstvu, preradi i obradi drva te prometu i logistici.

2.1.1.3 Zadovoljstvo završenom školom i završenim srednjoškolskim programom

Najveći broj ispitanika je zadovoljan programom koji su završili (45,9%), kao i školom koju su završili (45%). Izrazito zadovoljnih programom koji su završili je 25,1%, a školom koju su završili 26,5%. Nezadovoljnih programom i školom koji su završili je 4,4% ispitanika.

2.1.1.4 Stipendije u srednjoškolskom obrazovanju

Stipendiju je tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja koristilo 5,1% osoba. Nešto više djevojaka (65,52%) nego mladića (34,48%). Informacija iz nacionalnog istraživanja koja također govori o 4% primatelja stipendija ukazuje da su stipendije u srednjoj školi izrazito rijetke. Naše istraživanje, kao i nacionalno, pokazalo je da opseg stipendiranja značajno ne varira ni po spolu, ni po vrsti škole, regiji ili tipu naselja, dakle da se sve socio-ekonomske skupine ispitanika podjednako rijetko stipendiraju.

2.1.1.5 Uspjeh u posljednjem razredu srednje škole

T. 3 - Postignut uspjeh u zadnjem razredu školovanja

Postignut uspjeh	broj	%	M (%)	Ž (%)
Dovoljan	17	3,0	5,41	0
Dobar	177	31,1	39,81	20,39
Vrlo dobar	254	44,6	40,45	49,80
Odličan	117	20,6	13,06	29,80
Ne zna	4	0,7	1,27	0

Vrlo rijetki završavaju srednju školu sa dovoljnim uspjehom, a gotovo polovina ih završava sa vrlo dobrom uspjehom. Značajne su razlike u uspjehu po spolu, pri čemu znatno češće mladići završavaju školu sa dobrim uspjehom, a djevojke sa odličnim.

2.1.1.6 Povremeni poslovi za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja

Tijekom perioda kontinuiranog srednjoškolskog obrazovanja na povremenim poslovima radilo je njih 51,7%. U povremene radne angažmane podjednako, bez značajnih razlika, bili su uključeni mladići 56,12% i djevojke 43,88%. Najveći broj je povremene poslove nalazio u uslužnim i trgovačkim zanimanjima (69,4%) i te su poslove radili preko praznika (100%).

T. 4 – Korisnost povremenih poslova donošenju daljnjih profesionalnih odluka:

INTEZITET POMOĆI	%	M (%)	Ž (%)
Od velike pomoći	2,38	2,42	2,33
Donekle	10,54	10,30	10,86
Nije im pretjerano pomoglo	46,94	44,85	49,61
Uopće nije bilo od pomoći	39,12	41,82	35,66
Ne zna	1,02	0,61	1,55

Preko 80% ispitanika koji su radili povremene poslove tijekom obrazovanja ne smatra ta radna iskustva bila korisna ili da su bila relevantna za donošenje kasnijih odluka u karijeri ili za odabir što će kasnije raditi u životu. S druge strane njih 12,92% smatra da su im radna iskustva iz povremenog rada za vrijeme srednje škole bila donekle i od velike pomoći. U podjednakoj mjeri i mladićima i djevojkama povremeni poslovi nisu bili od pomoći za donošenje odluka što će raditi po završetku srednjoškolskog obrazovanja.

T. 5 - Korisnost povremenih poslova pri donošenju daljnjih profesionalnih odluka s obzirom na vrstu škole:

INTEZITET POMOĆI	Gimnazija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Umjetnička škola
Od velike pomoći	0	2,08	0	7,41	0
Donekle	6,56	9,03	17,39	18,52	0
Nije im pretjerano pomoglo	39,34	51,39	30,43	44,44	75
Uopće nije bilo od pomoći	54,10	36,11	52,17	27,78	25
Ne zna	0	1,39	0	1,85	0

Iz **Tablice 5** vidljivo je da su povremeni poslovi tijekom školovanja bili više od pomoći ispitanicima koji su završili trogodišnje strukovne škole.

2.1.1.7 Razlozi nastavka ili prekida školovanja nakon srednje škole

Nakon završetka srednje škole 51,8% ispitanika je nastavilo školovanje, nešto veći udio žena (61,57%), nego muškaraca (43,95%).

Najčešći razlog nastavljanja školovanja nakon srednje škole kojeg iznosi 95,6% ispitanika od njih 51,8% koji su nastavili školovanje je slijedeći: fakultetska diploma povećava mogućnost dobivanja posla. Opravdanost ovakvog stava se i te kako ogleda u evidentno povoljnijoj poziciji koju vlasnici fakultetske diplome imaju na tržištu rada, a svjesnost koju o njoj ovim stavom iskazuju mlađi, govori o motivacijskom značenju koji komponenta školovanja ima za kasniji rad i život.

S druge strane, 48,2% ispitanika nakon srednje škole nije nastavilo školovanje uz značajno veću prisutnost među mladićima (64,2%) u odnosu na djevojke (33,9%). Kao najčešće razloge za tu odluku navode: žele raditi 44,72% te da su izgubili motivaciju za učenje i umorili se 33,82%. Oba stava imaju zanemarivi varijabilitet u odnosu na spol.

2.1.1.8 Spremnost za donošenje odluka vezanih uz buduću karijeru po završetku srednje škole

Procjena vlastite subjektivne spremnosti za donošenje odluka usmjerenih budućoj karijeri i životu po završetku srednje škole važan je indikator motiviranosti srednjoškolske populacije da koristi sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku srednje škole.

T. 6 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućoj karijeri :

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Vrlo dobro pripremljen	40,8	40,13	41,57
Donekle dobro pripremljen	47,8	45,86	50,20
Slabo pripremljen	11,4	14,01	8,23

T. 7 – Procjena spremnosti za donošenje odluka o budućoj karijeri s obzirom na završenu vrstu srednje škole:

RAZINA PRIPREMLJENOSTI	Gimnazija (%)	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)	Umjetnička škola
Vrlo dobro pripremljen	61,5	39,7	23,5	28,9	55,6
Donekle dobro pripremljen	36,1	51,1	51,3	55,3	38,9
Slabo pripremljen	2,5	9,2	25,2	15,8	5,6

Rezultati ukazuju da završeni učenici iskazuju vrlo različitu spremnost za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka u odnosu na završenu vrstu srednje škole i otvaraju pitanje u kojoj mjeri škole sistematski utječu na motiviranosti svoje populacije učenika da koriste sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku rada i boravka pod njihovim okriljem.

2.1.1.9 Neki socio-ekonomski indikatori završenih srednjoškolaca

Najveći broj ispitanika trenutno živi kod roditelja (64,8%), zatim kao podstanari (26,2%), u vlastitom stanu živi njih 6%, a 2,6% ih živi negdje drugdje.

T. 8 – Najviši postignuti stupanj obrazovanja roditelja:

STUPANJ OBRAZOVANJA	Majka (%)	Otac (%)
Bez formalnog obrazovanja	0,2	0,4
Nezavršena osnovna škola	0,7	0,4
Osnovna škola	14,3	9,3
Trogodišnji strukovni programi	24,1	33,5
Četverogodišnji strukovni programi	42,6	37,1
Gimnazija	2,5	1,2
Viša škola, stručni studij	3,9	3,5
Fakultet/akademija/magisterij/doktorat	9,2	9,9
Bez odgovora	0	0

2.1.2 Nastavak obrazovanja nakon srednje škole

2.1.2.1 Upisivanje studija, vrste, načini i mjesto studiranja

Nakon završene srednje škole više od polovine (51,8%) nastavlja školovanje upisivanjem studija dok ih 48,2% ne upisuje studij. Iste godine kad završe srednju školu studije upisuje njih 92,06%, dok ih 7,94% studije upisuju nakon godinu ili više dana pauze.

T. 9 – Upisivanje studija u odnosu na završetak srednjeg obrazovanja :

NASTAVAK ŠKOLOVANJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
Ne upisuje studij	48,2	59,87	40,78
Upisuje studij	51,8	40,13	59,22
Od onih koji upisuju, upisani u godini završetka srednjeg obrazovanja	92,06	94,44	88,08
Od onih koji upisuju, upisani poslije godine ili više dana pauze	7,94	5,56	11,92

Ukupno gledajući, djevojke češće od mladića upisuju studij, a mladići upisuju studij značajno češće od djevojaka u godini završetka srednjeg obrazovanja.

Najviše ispitanika koji su upisali studije, njih 81,59%, nakon srednje škole je upisalo sveučilišni studij ili akademiju, dok ih je svega 18,41% upisalo stručni studij.

T. 10 – Upisani studijski programi:

PODRUČJE STUDIJA	UKUPNO (%)	M (%)	Ž (%)
N	277	126	151
Biomedicina i zdravstvo	6,5	4,0	8,6
Biotehničke znanosti	5,1	4,8	5,3
Društvene znanosti	49,5	37,3	59,6
Humanističke znanosti	7,2	3,2	10,6
Prirodne znanosti	2,9	4,0	2,0
Tehničke znanosti	20,9	38,1	6,6
Umjetnost	2,2	1,6	2,6
Ostalo	5,8	7,1	4,6
Ukupno		100%	

Najviše ispitanika koji su upisali studij, preko 49%, upisali su programe društvenih znanosti i ove programe znatno češće biraju djevojke nego mladići (59,6% djevojke naspram 37,3% kod mladića). Sljedeći najčešće birani programi su iz područja tehničkih znanosti koje daleko češće biraju mladići od djevojaka (38,1% mladići naspram 10,6% djevojaka).

Uz vrstu studija i program studija, treća odrednica studijskog iskustva odnosi se na način studiranja, odnosno je li plaća studij ili studira uz potporu ministarstva. Od ispitanika koji se trenutno školjuju uz potporu ministarstva školuje se njih 31% - nešto malo veći broj mladića (31,74%), nego djevojaka (30,46%), dok se ostali školjuju uz osobno plaćanje (69%) – 69,54% djevojke i 68,25% mladića.

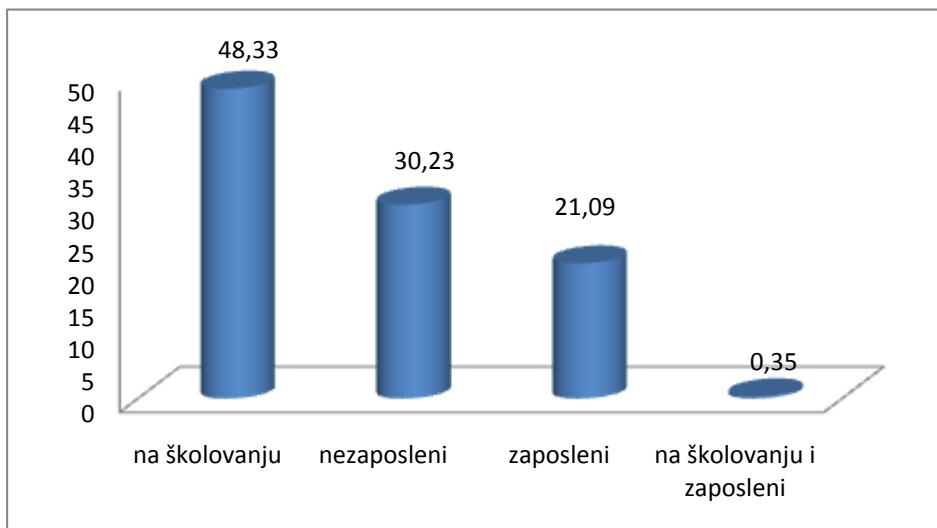
S obzirom na rezultate istraživanja, sustav stipendiranja visokog obrazovanja razvijeniji je od sustava srednjoškolskog stipendiranja. Stipendije tijekom studiranja koristi 16,2% (15,9% djevojaka i 16,7% mladića).

Među polaznicima visokog obrazovanja, do 8,07% je imalo neki oblik radnog iskustva.

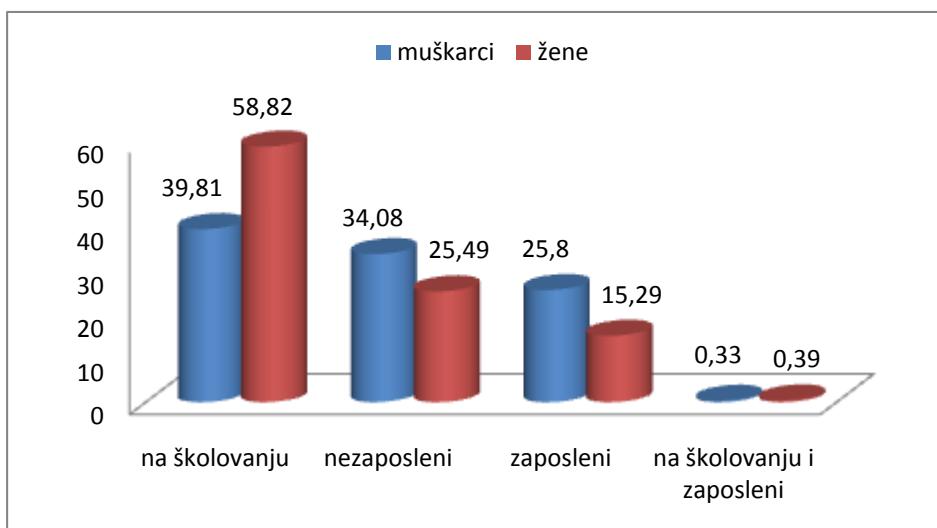
Najveći broj ispitanika nastavio je školovanje na Sveučilištu u Zadru 36,6%, zatim Sveučilištu u Zagrebu 29,3%, Sveučilištu u Splitu 12,2%, Sveučilištu u Rijeci 12,2%, dok je 5,6% ispitanika nastavilo školovanje na visokim školama, a 6,9% njih je nastavilo školovanje na veleučilištima.

2.2 RADNE KARIJERE

Slika 2 – Trenutni status ispitanika

Slika 3 – Trenutni status ispitanika prema spolu

U trenutku istraživanja najveći broj ispitanika nalazio se na školovanju (48,33%), 21,09% ih je zaposleno, 30,23% nezaposleno, a 0,35% se školuje uz rad. Gledano po spolu, djevojke u nešto većoj mjeri participiraju među onima koji su na školovanju i, obratno, mladići su nešto zastupljeniji među zaposlenima i nezaposlenima.

2.2.1 Hodogram radne karijere

2.2.2 Zaposleni

U ovom odjeljku iznose se pokazatelji dobiveni istraživanjem koji se odnose na osobe koje su trenutno zaposlene.

Trenutno zaposlene osobe znatno se razlikuju po spolnoj strukturi: 67,5% su zaposleni mladići 32,5% djevojke. Dominantan razlog za to je što su u trenutku istraživanja (dvije godine po završetku srednje škole) značajan dio generacijske populacije još uvijek na školovanju, a njihovoj strukturi je prevaga na strani djevojaka. U obrazovnoj strukturi zaposlenih dominiraju završeni učenici strukovnih četverogodišnjih škola (45%), strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola (40,8%) i strukovnih trogodišnjih industrijskih škola (9,2%).

Kad je riječ o zanimanjima trenutno zaposlenih osoba, daleko najveći broj ih radi u uslužnim i trgovackim zanimanjima (36,7%), slijede jednostavna zanimanja (13,3%) te rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda (10,8%). Ostali rodovi zanimanja zastupljeni su s malim udjelima.

Djelatnosti tvrtki zaposlenih osoba po vrsti i obimu uglavnom slijede strukturu gospodarstva Zadarske županije: trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo (27,5%), hoteli i restorani (12,5%), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (8,3%), zdravstvena zaštita i socijalna skrb (5,8%), prijevoz, skladištenje i veze (4,2%), prerađivačka industrija (1,7%), ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti (0,8%) itd.

T. 11 – Veličina tvrtki po broju zaposlenih:

BROJ ZAPOSLENIH	%
Manje od 5 zaposlenih	29,2
Između 5 i 9 zaposlenih	25,8
10 do 19	15,8
20 do 49	11,7
50 do 99	6,7
100 do 249	0
250 do 499	1,7
500 i više	1,7
Ne zna	7,5

Nešto više od 50% zaposlenih radi u poduzećima s manje od 10 zaposlenih, u poduzećima s između 10 i 50 zaposlenika radi 27% ispitanika, u srednje velikim poduzećima s između 50 i 250 zaposlenika radi 8,5% ispitanika, a u velikim poduzećima s više od 250 zaposlenika radi 3,4% ispitanika.

T. 12 – Zaposlenost prema vrstama ugovora o radu:

VRSTA UGOVORA O RADU	%
Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	30
Ugovor o radu na određeno vrijeme	60
Ugovor o djelu/autorski ugovor	1,7
Ispomoć u obiteljskom poslu	0,8
Samozaposlen	1,7
Bez ugovora o radu	3,3
Ne zna	1,7

Prema vrsti ugovora o radu najveći broj ispitanika ima ugovor o radu na određeno vrijeme (60%), slijedi ugovor o radu na neodređeno vrijeme (30%), ostali oblici rada su gotovo zanemarivi. Velika većina trenutno zaposlenih (91,7%) ima status prijavljenog zaposlenika. Svega 3,3% nije prijavljeno, tj nema ugovora o radu, odnosno „radi na crno“.

T. 13 – Kanali i načini zapošljavanja:

NAČIN ZAPOŠLJAVANJA	%
Informirao ili uputio poznanik	15,8
Preko oglasa (tisak, radio, Internet)	6,7
Informirao ili uputio prijatelj	22,5
Informirao ili uputio član obitelji ili rođak	11,7
Samoinicijativno se prijavio/la za posao bez prethodnih informacija	20,0
Preko škole ili obrazovnog programa	5,0
Javio sam se na natječaj i postigao bolje rezultate od drugih	5,0
Tvrtka ili poslodavac su me kontaktirali s ponudom za taj posao	6,7
Preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	3,3
Ne zna	1,7
Nešto drugo	1,7
Preko student servisa	0,0

Ispitanici su se najčešće zapošljavali, odnosno dolazili do informacija o slobodnim radnim mjestima preko informiranja od strane prijatelja, poznanika i rodbine (50% ispitanika).

T. 14 – Primanja trenutno zaposlenih:

IZNOS PRIMANJA	%	M (%)	Ž (%)
Primanja do 1500 kuna	0,8	1,2	2,6
Primanja od 1501 do 3000 kuna	35,8	34,6	38,5
Primanja od 3001 do 4500 kuna	37,5	39,5	33,3
Primanja od 4501 do 6000 kuna	16,7	16,0	17,9
Više od 6000 kuna	5,8	4,9	7,7
Bez odgovora	2,5	3,7	0,0

T. 15 – Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem:

ZADOVOLJSTVO TRENUTNIM	%
1 nezadovoljan	0,0
2	1,7
3	2,5
4	2,5
5	12,5
6	13,3
7	19,2
8	24,2
9 izrazito zadovoljan	24,2

Zadovoljstvo trenutnim zaposlenjem ispitanici su procjenjivali na skali od 1 - *izrazito nezadovoljan* do 9 - *izrazito zadovoljan*. Prosječna ocjena zadovoljstva ispitanika trenutnim poslom od 7,1 ukazuje da su pretežito vrlo zadovoljni poslom koji rade.

T. 16 – Procjena korisnosti stečenog obrazovanja za obavljanje posla trenutnog zaposlenja:

KORISNOST STEČENOG OBRAZOVANJA	%	Četverogodišnja strukovna ili tehnička (%)	Trogodišnja obrtnička strukovna (%)	Trogodišnja industrijska strukovna (%)
Potpuno beskorisno	27,5	20,4	28,0	45,5
Ne baš korisno	29,2	35,2	26,0	27,3
Korisno	16,7	16,7	14,0	27,3
Vrlo korisno	26,7	27,8	32,0	0,0
Ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0

Više od polovne trenutno zaposlenih ispitanika smatraju da nisu imali koristi od stečenog obrazovanja za obavljanje trenutnog posla. Najmanje korisnim stečeno obrazovanje procjenjuju učenici strukovnih industrijskih škola (72,8% smatra stečeno obrazovanje *potpuno beskorisno ili ne baš korisno*).

Tijekom rada na trenutnom zaposlenju 15% ispitanika pohađalo je ili trenutno pohađa neki oblik dodatnog obučavanja.

O promjeni posla razmišlja 30% ispitanika (20,5% žena i 34,6% muškaraca), dok o traženju dodatnog posla razmišlja njih 3,3%, (7,7% žena i 1,2% muškaraca).

2.2.3 Osobe bez posla

Kad se radi o osobama bez zaposlenja radi se zapravo o dva tipa osoba bez zaposlenja: osobе koje ne rade ali traže zaposlenje (nezaposleni) i osobama koje ne rade niti traže posao (neaktivni).

2.2.3.1 Nezaposleni

Među ukupnim brojem ispitanika 30,3% je nezaposlenih.

T. 17 – Struktura nezaposlenih po vrsti završene srednje škole:

VRSTA ZAVRŠENE SREDNJE ŠKOLE	%
Gimnazija	3,5
Strukovna četverogodišnja škola	43,0
Strukovna trogodišnja industrijska škola	14,5
Strukovna trogodišnja obrtnička škola	36,6
Umjetnička škola	2,3

T. 18 – Struktura nezaposlenih duljini nezaposlenosti:

DULJINA NEZAPOSLENOSTI	%	M (%)	Ž (%)
Do 3 mjeseca	26,2	27,1	24,6
Od 3 do 6 mjeseci	14,0	9,3	21,5
Od 6 do 9 mjeseci	4,1	3,7	4,6
Od 9 do 12 mjeseci	2,3	2,8	1,5
Od 1 do 2 godine	18,0	15,0	23,1
Više od 2 godine	34,3	42,1	21,5

Dugotrajna nezaposlenost (nezaposlenost preko 12 mjeseci) prisutna je kod više od 40% nezaposlenih i to podjednako i kod ženskih i kod muških ispitanika.

Nezaposlene osobe karakterizira aktivno traženje i prihvatanje odgovarajućeg posla. 82,6% ispitanika koji su nezaposleni izjavljuje da bi u roku od 2 tjedna mogli početi raditi ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen. Istodobno, u protekla 4 tjedna 63,4% nezaposlenih ispitanika je na bilo koji način tražilo posao.

T. 19 – Broj prijava za posao od početka nezaposlenosti:

BROJ PRIJAVA ZA POSAO	%	M	Ž
Niti jedna	65,5	71,0	56,3
Od 1 do 5 prijava za posao	29,8	26,2	35,9
Od 6 do 10 prijava za posao	2,9	0,9	6,3
Više od 10 prijava za posao	1,8	1,9	1,6

T. 20 – Broj razgovora za posao od početka nezaposlenosti

BROJ RAZGOVORA ZA POSAO	%	M	Ž
Niti jedan	84,8	87,5	80,3
Od 1 do 5 razgovora za posao	13,9	11,5	18,0
Od 6 do 10 razgovora za posao	0,6	1,0	0,0
Više od 10 razgovora za posao	0,6	0,0	1,6

Od početka traženja posla 65,5% ispitanika navodi da nije poslalo niti jednu zamolbu za posao, a 84,8% njih nije bilo na niti jednom razgovoru za posao, što zapravo ukazuje na popriličnu neaktivnost u traženju posla.

T. 21 – Razlozi zbog kojih nezaposleni ispitanici ne traže posao:

RAZLOZI	%
Bez posebnog razloga	46,9
Nešto drugo	35,9
Obiteljski, osobni, zdravstveni razlozi	9,4
Zbog povratka u obrazovanje	3,1
Mislite da nema posla za vas	4,7
Bolest	0,0

51,7% nezaposlenih ispitanika razmišlja o dalnjem školovanju, a kao razloge zašto se žele dalje školovati navode: radi promjene zanimanja 71,9%, radi boljeg obavljanja posla u mojojem zanimanju 27,0%, i neki drugi razlog 1,1%.

Od ispitanika koji su trenutno nezaposleni prijavljeno je na Hrvatski zavod za zapošljavanje 70,3%, žene (84,6%) u nešto većem broju nego muškarci (61,7%).

2.2.3.2 Neaktivni

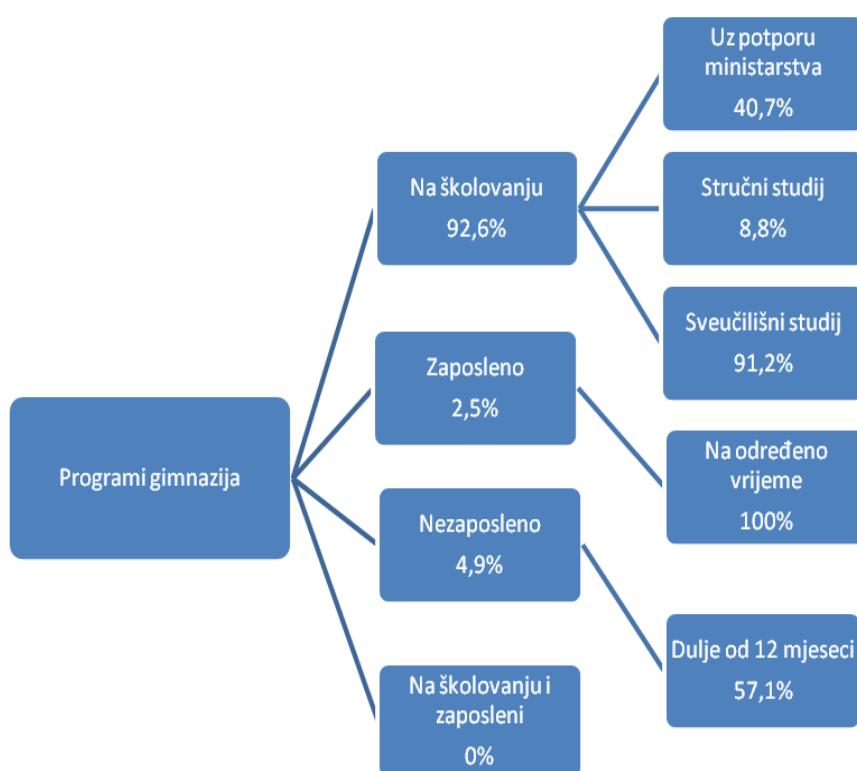
Među ukupnim brojem ispitanika niti jedan nije iskazao odlike neaktivnosti.

3. PRIKAZ REZULTATA PREMA VRSTI OBRAZOVANJA

3.1 Gimnazijski programi

Gimnazije (opće ili specijalizirane) su srednje škole u kojima se izvodi nastavni plan i program u najmanje četverogodišnjem trajanju, čijim završavanjem učenik stječe srednju školsku spremu. Gimnazije kao općeobrazovne škole su prijelazni stupanj k profesionalnom osposobljavanju u višim i visokim školama te fakultetima tj. one ne osposobljavaju učenike za neko posebno zanimanje već ih uglavnom usmjeravaju na daljnje školovanje.

Slika 4 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2008./2009.) učenika gimnazija

Ispitanici gimnazijskih programa u velikoj mjeri su zadovoljni završenim programom i školom koju su završili (92,6%). Većina ih je zadnji razred školovanja završila s vrlo dobrim uspjehom 50,0%, 41,8% s odličnim uspjehom i 7,4% s dobrim uspjehom.

T. 22 – Postignut uspjeh u posljednjem razredu srednje škole po školama s gimnazijskim programima (%):

	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna
Dovoljan	0,0	0,0	0,0	6,7	0,0
Dobar	3,3	10,7	8,3	6,7	0,0

	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna
Vrlo dobar	46,7	60,7	55,6	73,3	23,1
Odličan	50,0	28,6	36,1	13,3	76,9
Ne zna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tijekom školovanja 50,0% je radilo povremene poslove. Svega 3,3% ispitanika procjenjuje da su im ti poslovi bili od pomoći pri donošenju odluka o dalnjoj karijeri. Nakon srednje škole 95,1% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (94,8%). 61,5% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere, 36,1% donekle dobro pripremljenima i 2,5% slabo pripremljenima.

T. 23 – Pripremljenost ispitanika za nastavak karijere prema školama (%):

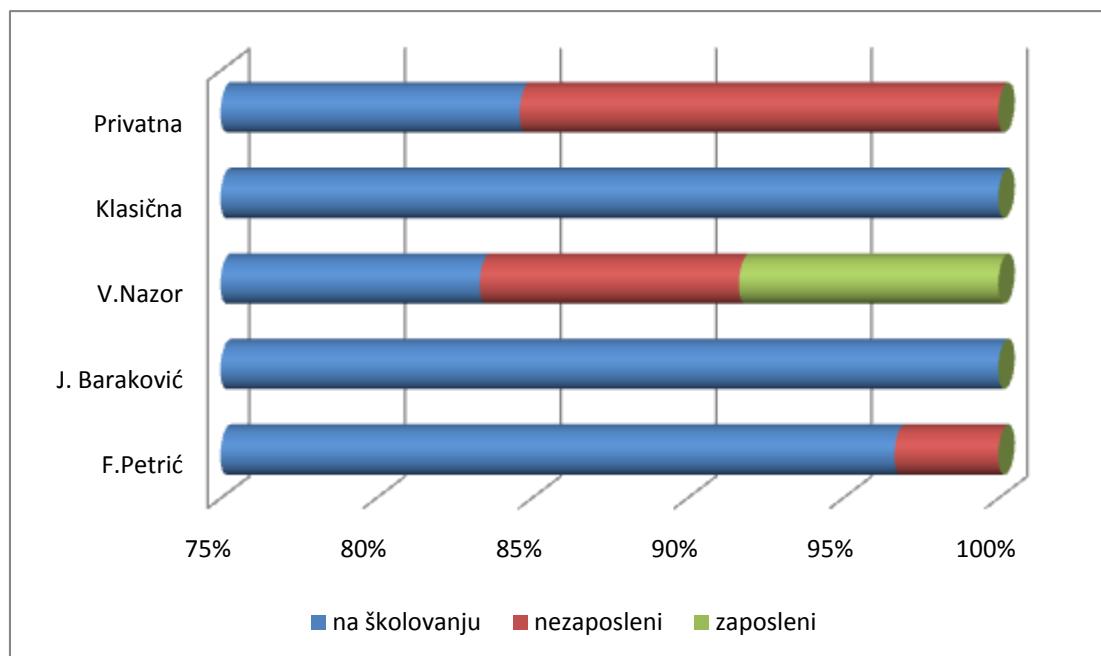
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna
Vrlo dobro pripremljen	70,0	50,0	75,0	73,3	15,4
Donekle dobro pripremljen	26,7	50,0	22,2	26,7	76,9
Slabo pripremljen	3,3	0,0	2,8	0,0	7,7

Slika 5 – Gimnazije – trenutni status ispitanika

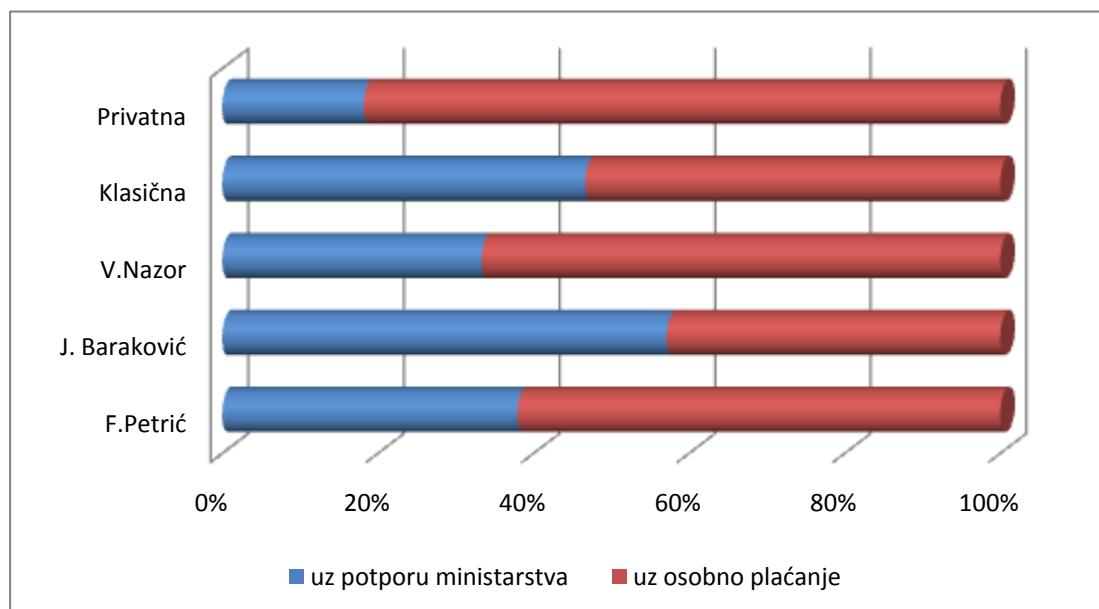
Najveći broj ispitanika gimnazijskih programa nalazi se trenutno na školovanju, što je i za očekivati obzirom na orientaciju gimnazija.

Slika 6 – Prikaz trenutnog statusa ispitanika koji su završili gimnazijske programe

Uz potporu ministarstva školuje se 40,7% ispitanika, stipendiju prima njih 21,2%. Najveći broj ispitanika (95,1%) je nastavio školovanje neposredno nakon srednje škole.

Slika 7 – Udio učenika koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine

T. 24 – Sveučilišta na kojima se školuju prema školama (%):

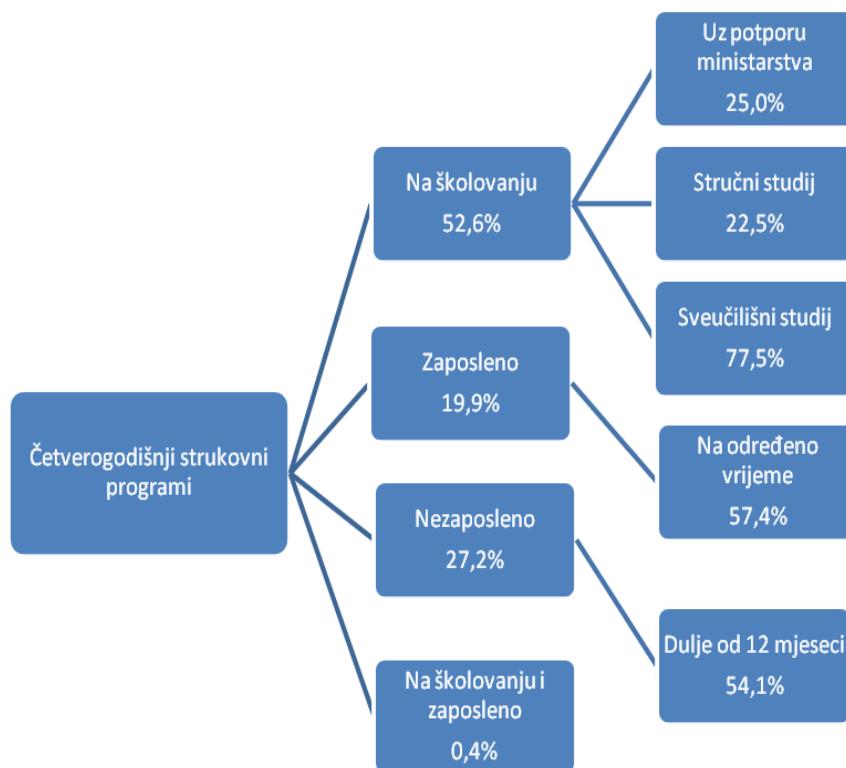
	F.Petrić	J.Baraković	V.Nazor	Klasična	Privatna
Zagreb	62,1	53,6	23,3	53,3	36,4
Split	6,9	10,7	13,3	6,7	9,1
Zadar	17,2	21,4	40,0	26,7	27,3
Rijeka	6,9	10,8	16,7	6,7	18,2
Veleučilišta	6,9	3,6	6,7	6,7	9,1

3.2 Četverogodišnji strukovni programi

Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa o kojem ovisi i njihovo trajanje (NN 87/2008).

Opća je značajka tehničkih i srodnih škola dobro opće obrazovanje, temeljito znanje o prirodnim pojavama i zakonima, upotrebljivo matematičko i informatičko znanje te sposobljenost za obavljanje zadaće određene zahtjevom utvrđenog zanimanja. Traju četiri ili pet godina. Nakon završetka školovanja i položene državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnim, a i drugim visokim učilištima.

Slika 8 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2008./2009.) učenika strukovnih četverogodišnjih škola

Ispitanici četverogodišnjih strukovnih programa u velikoj mjeri su zadovoljni završenim programom i školom koju su završili (69,2%). Većina ih je zadnji razred školovanja završila s vrlo dobrim uspjehom 50,4%, 29,0% s dobrim uspjehom, 18,8% s odličnim uspjehom i 1,1% s dovoljnim uspjehom.

T. 25 – Uspjeh u zadnjem razredu prema školama (%):

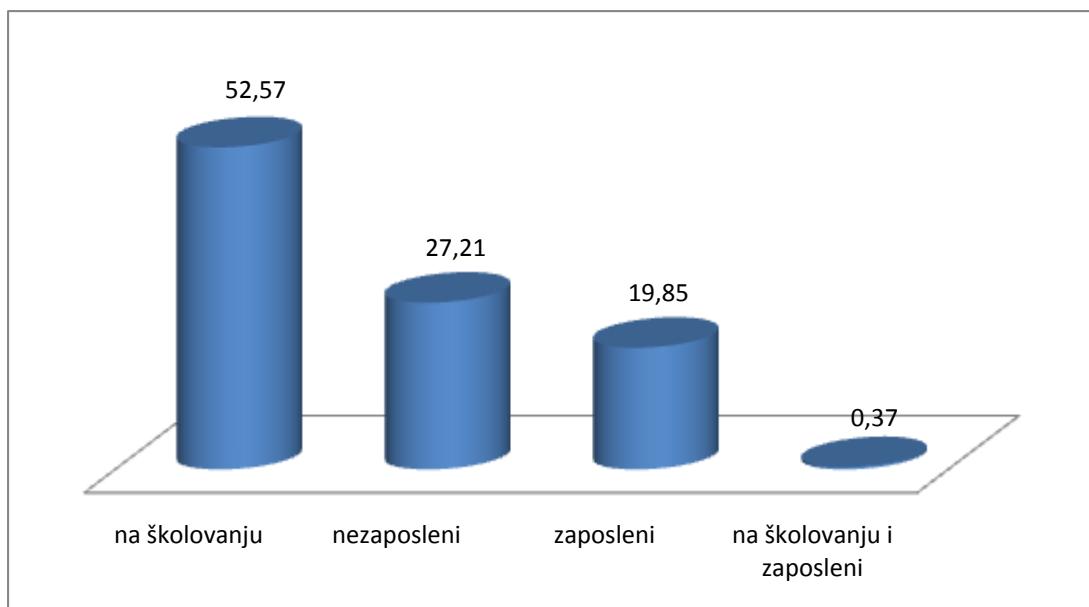
	Dovoljan	Dobar	Vrlo dobar	Odličan	Ne zna
Ekonomска	0,0	21,3	55,3	19,1	4,3
HTUS	0,0	42,9	46,4	10,7	0,0
Medicinska	0,0	7,4	40,7	51,9	0,0
G. Matuline	0,0	37,5	37,5	25,0	0,0
Poljoprivredna	3,1	40,6	43,8	12,5	0,0
Grafička	0,0	31,4	54,3	14,3	0,0
SŠ Biograd	0,0	45,5	27,3	27,3	0,0
SŠ Gračac	0,0	0,0	90,9	9,1	0,0
Vice Vlatković	3,7	33,3	55,6	7,4	0,0
Tekstilna	0,0	57,1	28,6	14,3	0,0
Tehnička	2,6	26,3	52,6	18,4	0,0

Tijekom školovanja 52,9% je radilo povremene poslove. Svega 5,9% ispitanika procjenjuje da su im ti poslovi bili od pomoći pri donošenju odluka o daljnjoj karijeri. Nakon srednje škole 57,0% ispitanika je pokušalo nastaviti školovanje. Glavni razlog zbog kojeg su htjeli nastaviti školovanje je zato što smatraju da fakultetska diploma povećava mogućnosti zaposlenja (96,8%). 39,7% ispitanika se nakon srednje škole osjećalo vrlo dobro pripremljeno za nastavak karijere, 51,1% donekle dobro pripremljenima i 9,2% slabo pripremljenima.

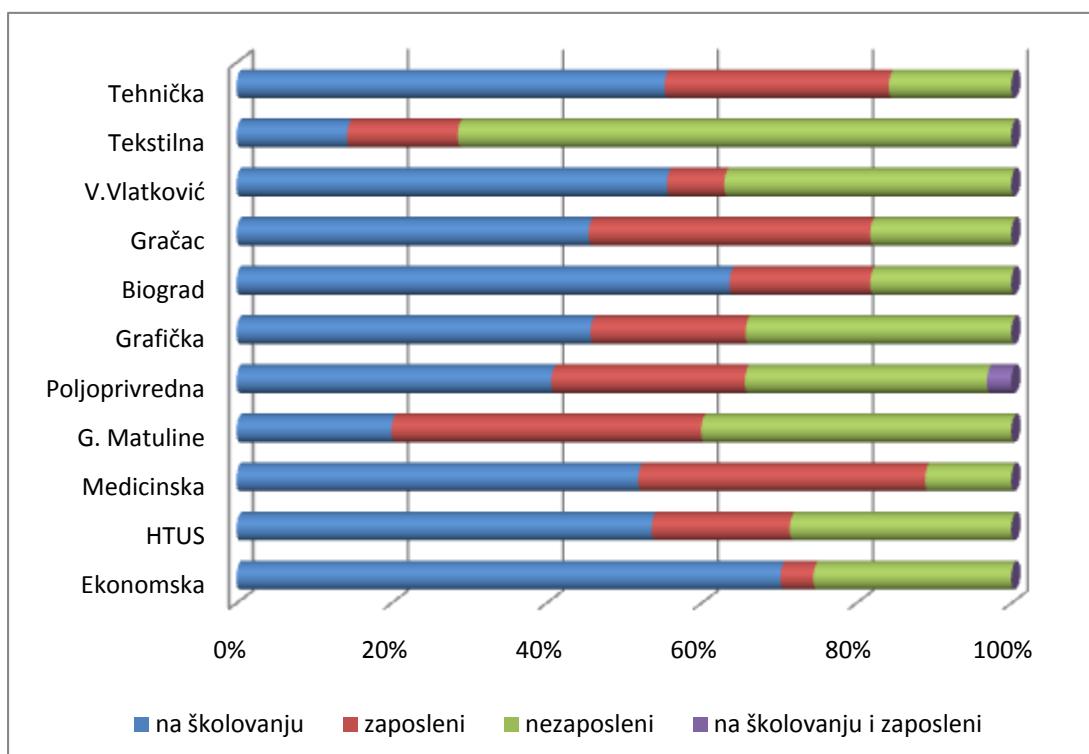
T. 26 – Pripremljenost za daljnji nastavak karijere prema školama (%):

	Vrlo dobro	Donekle dobro	Slabo
Ekonomска	23,4	59,6	17,0
HTUS	10,7	89,3	0,0
Medicinska	48,1	51,9	0,0
G. Matuline	50,0	25,0	25,0
Poljoprivredna	50,0	31,3	18,7
Grafička	31,4	62,9	5,7
SŠ Biograd	45,5	45,5	9,0
SŠ Gračac	18,2	81,8	0,0
Vice Vlatković	66,7	29,6	3,7
Tekstilna	14,3	57,1	28,6
Tehnička	60,5	31,6	7,9

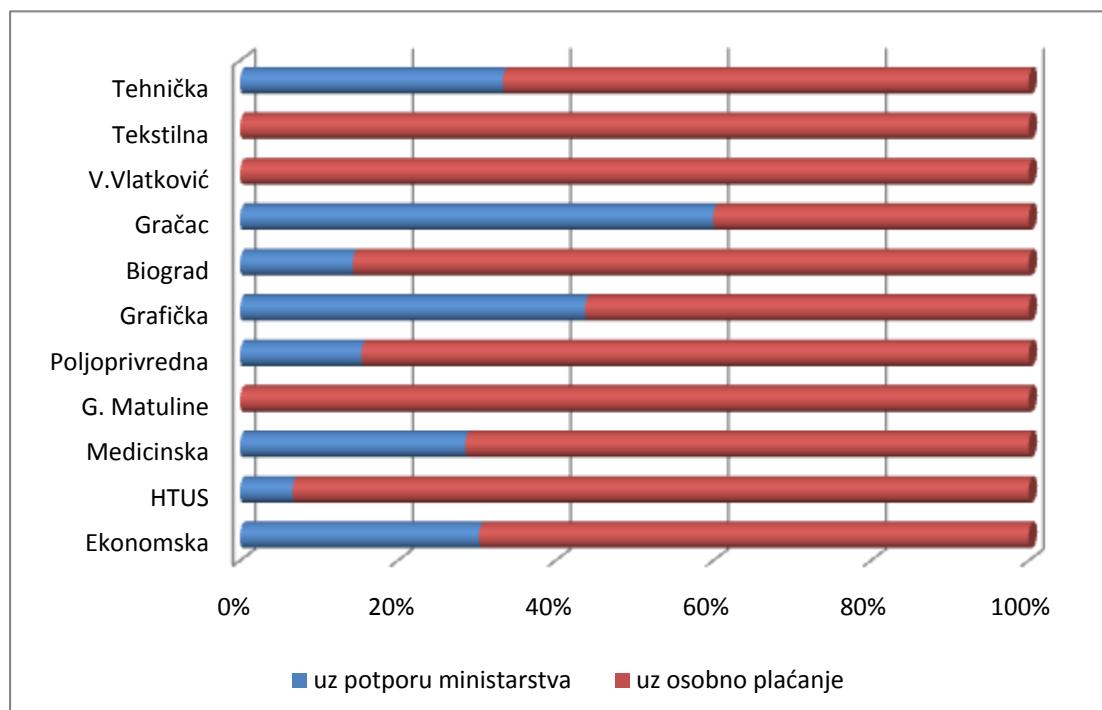
Slika 9 - Četverogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika

Slika 10 - Prikaz trenutnog statusa ispitanika koji su završili četverogodišnje strukovne programe

Najveći broj ispitanika je na školovanju, više od polovice. Uz potporu ministarstva školuje se 25,0% ispitanika, stipendiju prima njih 13,9%. Najveći broj ispitanika je nastavio školovanje neposredno nakon srednje škole 57,0%.

Slika 11 - Učenici koji se školuju obzirom na način plaćanja školarine**T. 27 – Školovanje na srodnim fakultetima i visokim školama prema školama (%):**

	Udio upisanih na srodne studije %	Studiji
Ekonomска	45,5	Ekonomija, pravo, upravno pravo
HTUS	40,0	Kultura i turizam, turistički menadžment
Medicinska	64,3	Sestrinstvo, sanitarno inženjerstvo, fizioterapija, stomatologija, farmacija
G. Matuline	0,0	
Poljoprivredna	53,8	Agrarna ekonomika, nutricionizam, biljna proizvodnja, primijenjena ekologija u poljoprivredi, poljoprivredna tehnika
Grafička	12,5	Kemijska tehnologija, Grafička tehnologija
SŠ Biograd	85,7	Ekonomija
SŠ Gračac	0,0	
Vice Vlatković	53,3	Drvna tehnologija, cestovni promet, elektrotehnika, računalstvo
Tekstilna	0,0	
Tehnička	66,7	Gradjevinarstvo, promet, računalstvo, elektrotehnika, brodostrojarstvo

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao ne baš korisno (35,2%), vrlo korisno 27,8%, korisno 16,7% te kao potpuno beskorisno 20,4%.

13,0% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (88,9%) za posao koji sada radi, a da je prekvalificirana 11,1% ispitanika.

24,1% ispitanika razmišlja o promjeni posla, a 7,4% o traženju dodatnog posla.

Najveći broj zaposlenih ima primanja između 1501 i 3000 kuna (31,5%), 25,9% ima primanja od 3001 do 4500 kuna, 29,6% od 4501 do 6000 kuna, a 7,4% ispitanika ima primanja viša od 6001 kuna.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 54,1% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

78,4% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 58,1%. O dalnjem školovanju razmišlja 57,3% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom zbog promjene zanimanja 72,1%, te radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju 25,6%. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 75,7% nezaposlenih ispitanika.

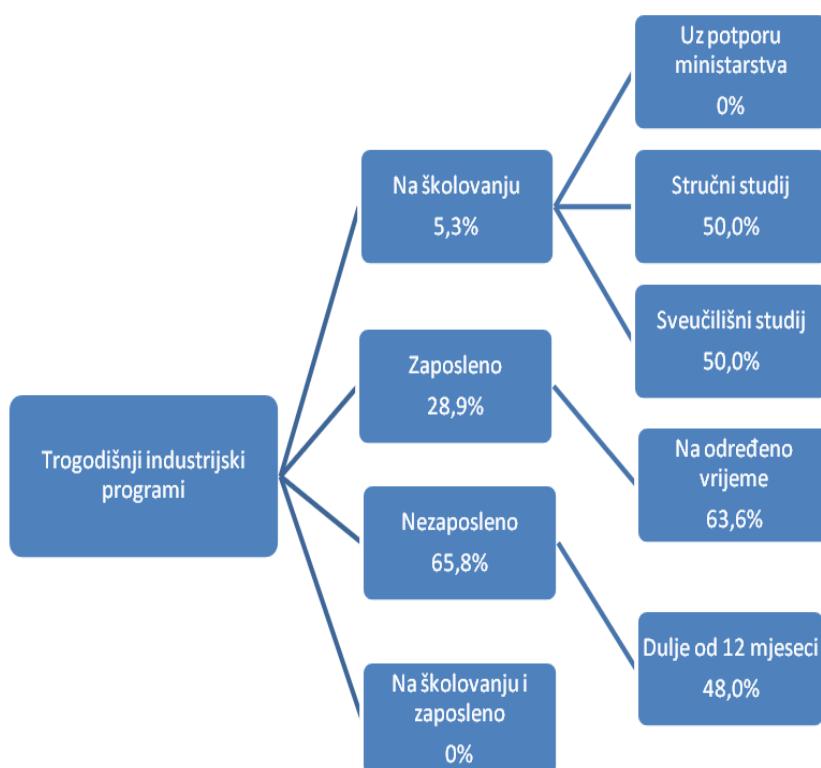
T. 28 – Od početka traženja posla koliko je poslano molbi i obavljeno razgovora:

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	62,7	87,3
Od 1 do 5	30,7	9,9
Od 6 do 10	4,0	0,0
Više od 10	0,0	0,0

3.3 Trogodišnji strukovni industrijski programi

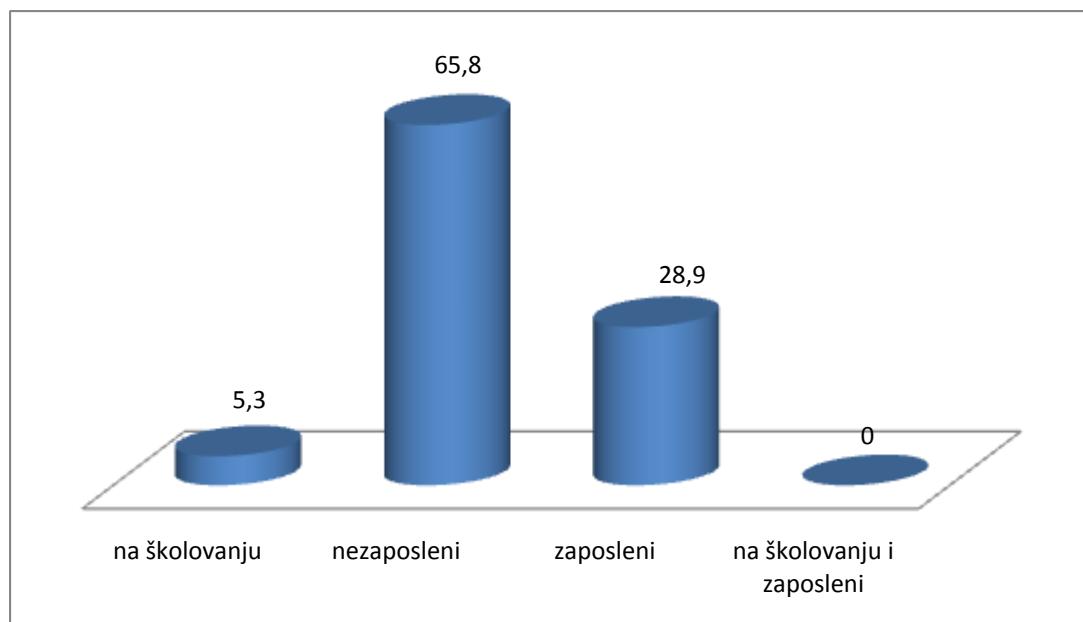
Školovanjem u industrijskoj škola učenik će steći znanja, vještine i navike kojima će se moći svrstatи u rad bez dugoga razdoblja uvođenja u posao. Traju tri godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 12 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2007./2008.) učenika strukovnih trogodišnjih industrijskih škola

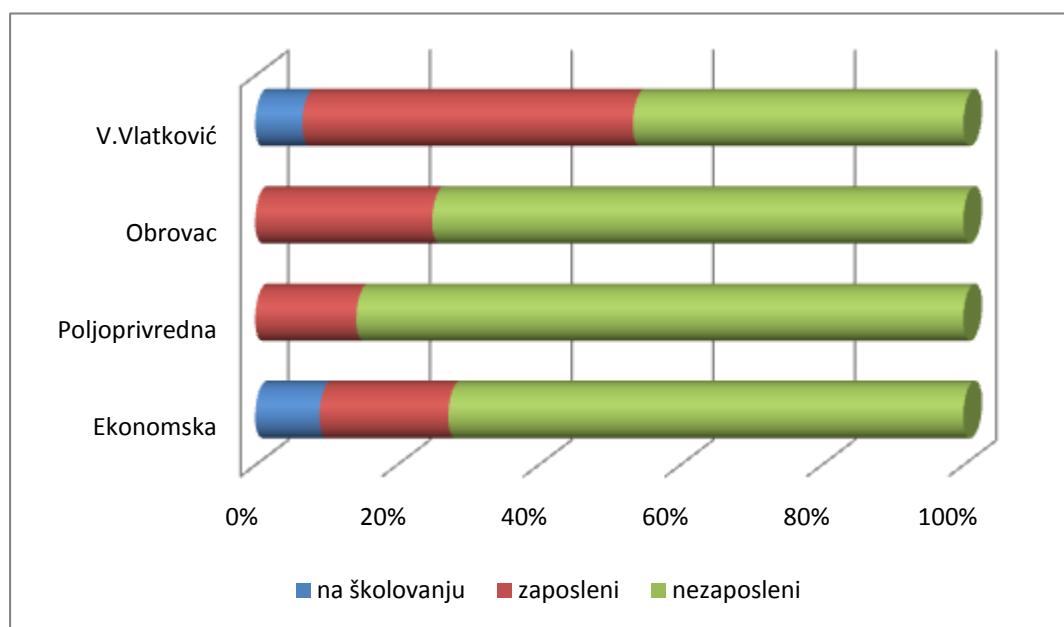
Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (63,2%), 31,6% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, a 2,6% dovoljan i odličan uspjeh. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju (60,5% u *velikoj mjeri zadovoljni* i *zadovoljni*). Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (55,3%), 28,9% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 15,8% da su slabo pripremljeni.

Slika 13 - Trogodišnje industrijske škole - trenutni status ispitanika

Najveći broj ispitanika je nezaposlen.

Slika 14 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje industrijske škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao potpuno beskorisno (45,5%), ne baš korisno 27,3%, korisno 27,3%.

9,1% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da su adekvatno kvalificirani (90,9%) za posao koji sada rade.

45,5% ispitanika razmišlja o promjeni posla.

Za 81,8% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna i između 1501 i 3000 kuna (45,5%), a 9,1% ima primanja više od 4501 kune.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 48% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

92,0% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 80,0%. O daljnjem školovanju razmišlja 48,0% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom radi promjene zanimanja 91,7%. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 68,0% nezaposlenih ispitanika.

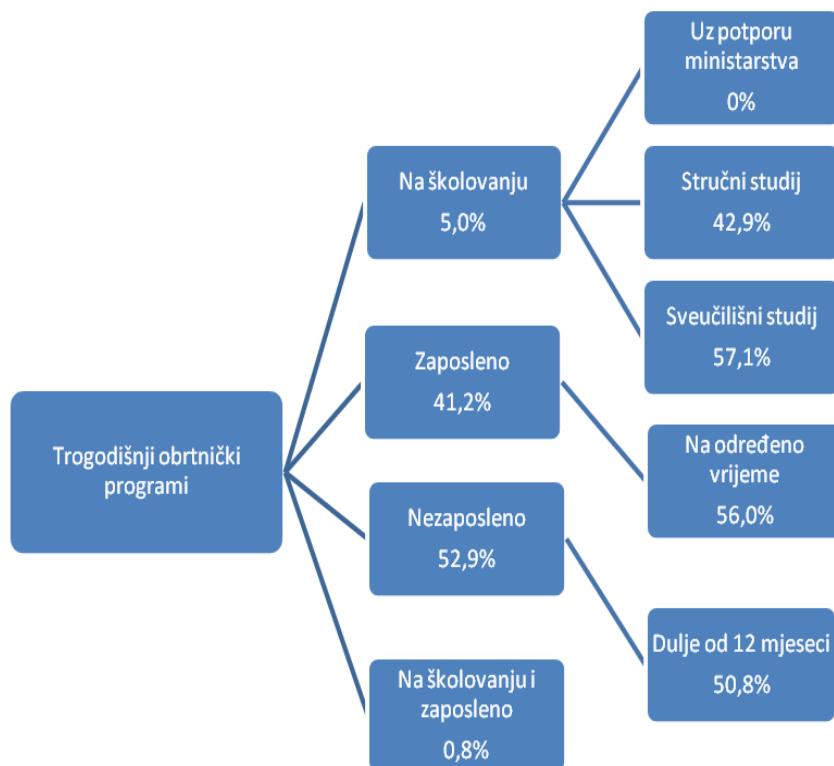
T. 29 – Od početka traženja posla koliko je poslano molbi i obavljeno razgovora:

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	50,0	66,7
Od 1 do 5	42,3	29,2
Od 6 do 10	0,0	4,1
Više od 10	3,8	0,0

3.4 Trogodišnji strukovni obrtnički programi

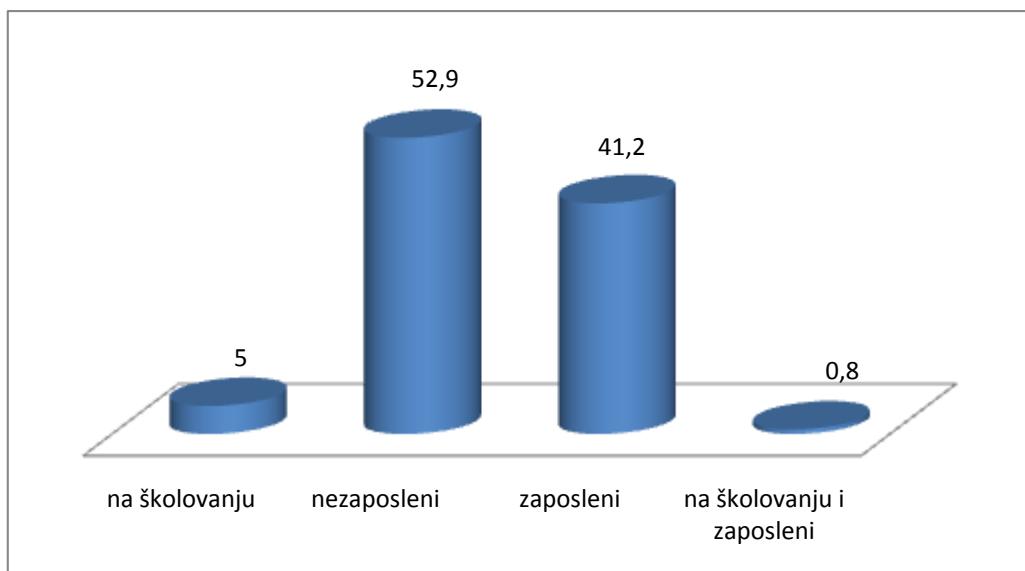
Školovanje u obrtničkim zanimanjima ostvaruje se po jedinstvenom modelu obrazovanja kojeg karakterizira sklopljeni Ugovor o naukovanju između učenika (njegovog roditelja/skrbnika) i licenciranog obrta ili trgovačkog društva, te visoki udio praktične nastave (do 900 sati godišnje). Traju tri do tri i pol godine. Nakon njihovog završetka moguć je nastavak školovanja na nekim veleučilištima.

Slika 15 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2007./2008.) učenika strukovnih trogodišnjih obrtničkih škola

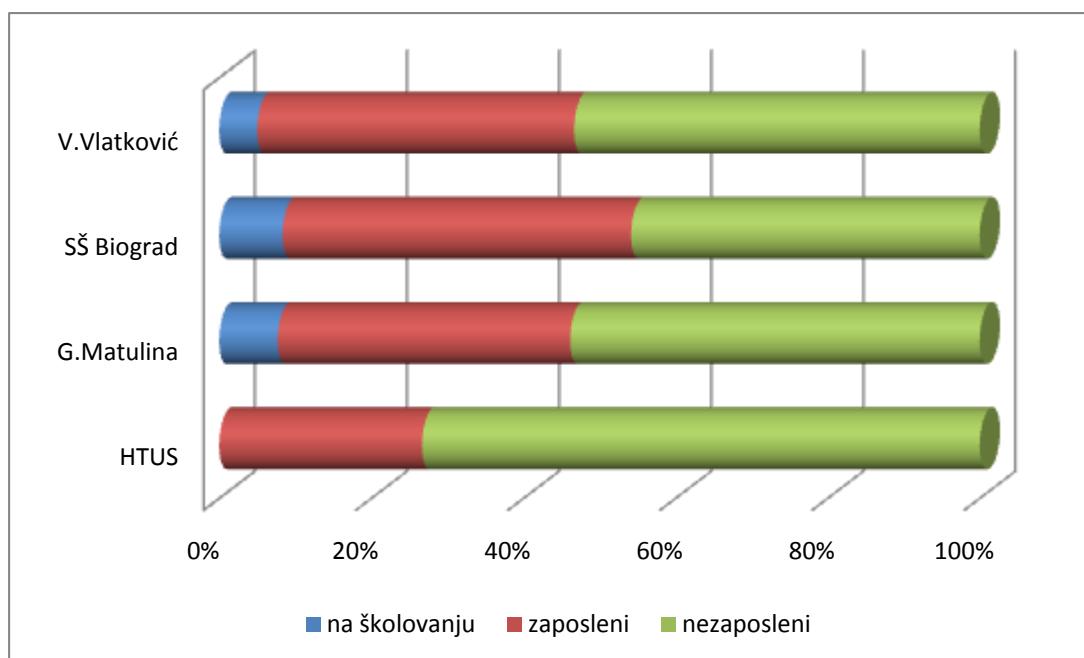

Ispitanici uglavnom postižu dobar uspjeh u završnom razredu (54,6%), 29,4% ispitanika postiže vrlo dobar uspjeh, 10,9% dovoljan i 4,2% odličan uspjeh. Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju (53,8% u *velikoj mjeri zadovoljni i zadovoljni*). Smatraju da su donekle dobro pripremljeni za nastavak karijere (51,3%), 23,5% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 25,2% da su slabo pripremljeni.

Slika 16 - Trogodišnje strukovne škole - trenutni status ispitanika

Slika 17 - Prikaz trenutnog stanja ispitanika koji su završili trogodišnje obrtničke škole

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao vrlo korisno 32,0%, korisno 14,0%, ne baš korisno 26,0%, te kao potpuno beskorisno 28,0%.

18,0% ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (96,0%) za posao koji sada radi, a da je prekvalificirano 4,0% ispitanika.

36,0% ispitanika razmišlja o promjeni posla. Za 86,0% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (46,0%), 44,0% ima primanja do 3000 kuna, a 6,0% više od 4501 kune.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 50,8% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

85,7% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 65,1%. O dalnjem školovanju razmišlja 44,4% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom radi promjene zanimanja 60,7%, a 39,3 radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 65,1% nezaposlenih ispitanika.

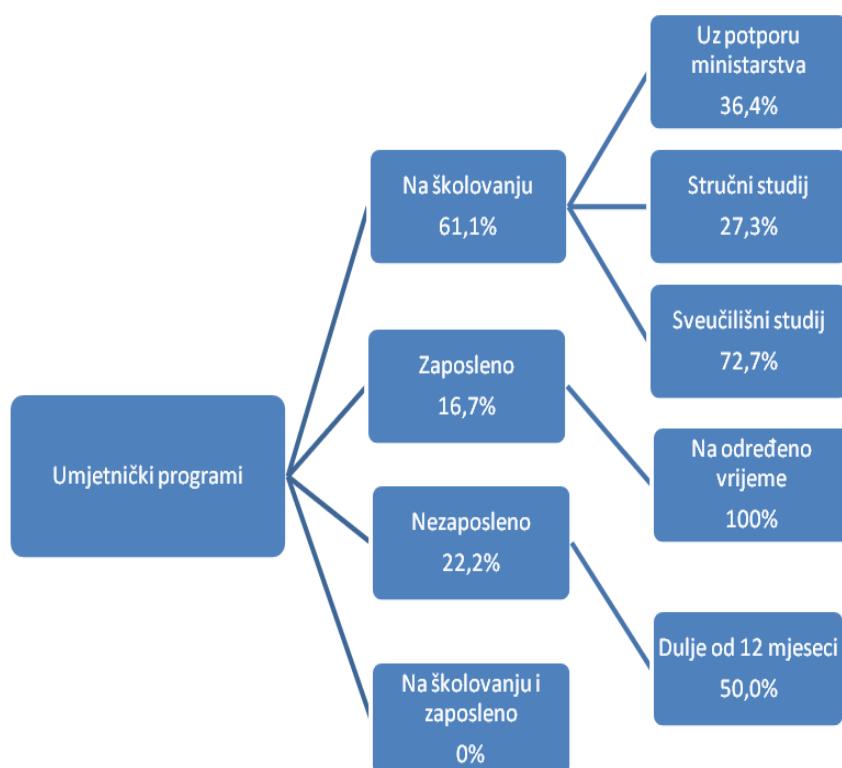
T. 30 – Od početka traženja posla koliko je poslano molbi i obavljeno razgovora

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	69,8	87,3
Od 1 do 5	25,4	12,7
Od 6 do 10	3,2	0,0
Više od 10	1,6	0,0

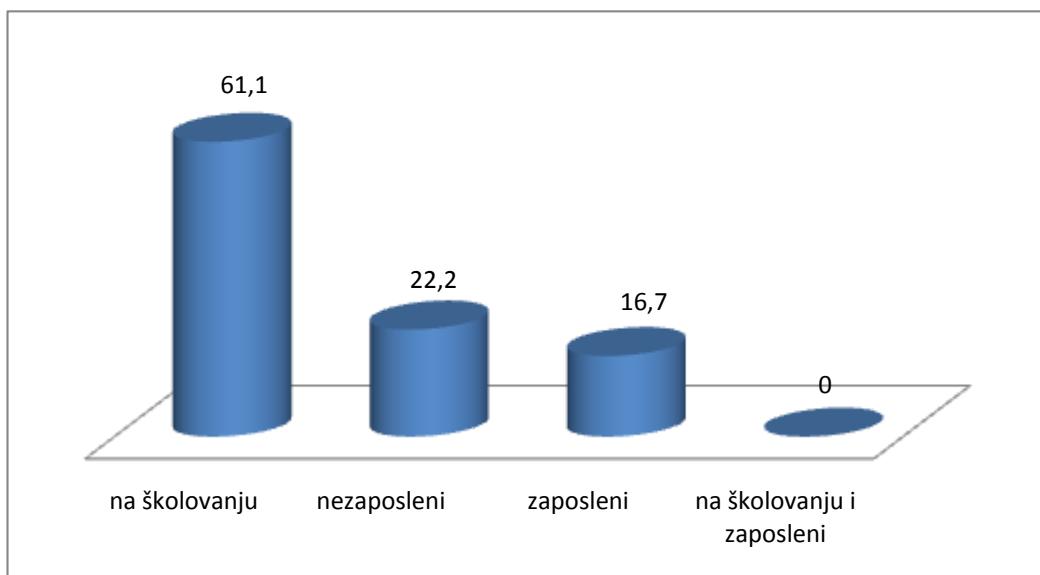
3.5 Umjetnički programi

Školovanje u umjetničkim školama traje četiri godine i obrazuju učenike u području glazbe, plesa, likovne umjetnosti i dizajna. Nakon završetka školovanja stječu srednju stručnu spremu, a polaganjem državne mature učenici imaju mogućnost nastaviti školovanje na strukovno srodnim, a i drugim visokim učilištima.

Slika 18 - Hodogram radnih i obrazovnih karijera dvije godine po završetku srednje škole (škol. god. 2007./2008.) učenika umjetničkih škola

Ispitanici uglavnom postižu vrlo dobar i odličan uspjeh u završnom razredu (50,0%). Uglavnom su zadovoljni školom i programom koji završavaju (88,9% u velikoj mjeri zadovoljni i zadovoljni). Smatraju da su vrlo dobro pripremljeni za nastavak karijere (55,6%), 38,9% ih smatra da su vrlo dobro pripremljeni, a 5,6% da su slabo pripremljeni.

Slika 19 - Umjetničke škole - trenutni status ispitanika

Korist prethodnog obrazovanja za traženje posla i zapošljavanje ispitanici koji su trenutno zaposleni procjenjuju u najvećoj mjeri kao vrlo korisno 33,3%, korisno 33,3%, te kao potpuno beskorisno 33,3%.

Nitko od ispitanika pohađa ili je pohađao/la obuku na poslu.

Većina ispitanika smatra da je adekvatno kvalificirana (66,7%) za posao koji sada radi, a da je prekvalificirano 33,3% ispitanika.

33,3% ispitanika razmišlja o promjeni posla. Za 66,7% ispitanika trenutno zaposlenje je prvo zaposlenje. Najveći broj zaposlenih ima primanja između 3001 i 4500 kuna (66,7%), 33,3% ima primanja više od 4501 kune.

Među ispitanicima koji su nezaposleni 50,0% njih spada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih.

T. 31 – Od početka traženja posla koliko je poslano molbi i obavljeno razgovora

Broj poslanih molbi za zaposlenje/ razgovora za posao	Poslane molbe %	Obavljeni razgovori za posao %
Niti jedan	75,0	75,0
Od 1 do 5	25,0	25,0
Od 6 do 10	0,0	0,0
Više od 10	0,0	0,0

50,0% izjavljuje da ukoliko bi im odgovarajući posao bio ponuđen sada da bi odmah mogli početi raditi, dok je u protekla 4 tjedna na bilo koji način tražilo posao 25,0%. O daljnjem školovanju razmišlja 75,0% ispitanika koji su nezaposleni i to većinom radi promjene zanimanja 66,7%, a 33,3 radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju. U evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 75,0% nezaposlenih ispitanika.

ZAKLJUČAK

Obrazovni i radni put nakon završene srednje škole uvelike ovisi o vrsti srednje škole koju je netko završio. Ispitanici koji su završili gimnazijalne programe, gotovo svi, nastavljaju školovanje. Ispitanici koji su završili četverogodišnje strukovne i umjetničke škole u više od polovice slučajeva nastavljaju školovanje, dok ispitanici koji su završili trogodišnje strukovne škole (industrijske i obrtničke) uglavnom ulaze na tržište rada. Udio između zaposlenih i nezaposlenih kod završenih strukovnih škola (četverogodišnje, trogodišnje obrtničke i industrijske) je gotovo jednak. Kod nezaposlenih, veliki udio njih (52%) ušlo je u dugotrajnu nezaposlenost (nezaposleni su preko 12 mjeseci), i ne pokazuju veliki aktivizam u traženju posla. Od ispitanika koji su trenutno na tržištu rada (zaposleni i nezaposleni) ukupno 34,6% razmišlja o promjeni zanimanja, što može ukazivati na pogrešan izbor zanimanja nakon osnovne škole.

Prilog A: Popis škola

SREDNJA ŠKOLA KNEZA BRANIMIRA, BENKOVAC	23420	BENKOVAC	ANTUNA MIHANOVIĆA 19
SREDNJA ŠKOLA BIOGRAD NA MORU	23210	BIOGRAD NA MORU	AUGUSTA ŠENOE 29
SREDNJA ŠKOLA GRAČAC	23440	GRAČAC	ŠKOLSKA ULICA 8
SREDNJA ŠKOLA OBROVAC	23450	OBROVAC	OBALA HRVATSKOG ČASNIKA SENADA ŽUPANA bb
SREDNJA ŠKOLA BARTULA KAŠIĆA	23250	PAG	ANTE STARČEVIĆA 9
GIMNAZIJA FRANJE PETRIĆA ZADAR	23000	ZADAR	OBALA KNEZA TRPIMIRA 26
GIMNAZIJA VLADIMIRA NAZORA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/II
GIMNAZIJA JURJA BARAKOVIĆA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II. S PRAVOM JAVNOSTI	23000	ZADAR	JEROLIMA VIDULIĆA 2
POMORSKA ŠKOLA ZADAR	23000	ZADAR	ANTE KUZMANIĆA 1
MEDICINSKA ŠKOLA ANTE KUZMANIĆA-ZADAR	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA bb
OBRTNIČKA ŠKOLA GOJKA MATULINE ZADAR	23000	ZADAR	IVANA MAŽURANIĆA 32

TEHNIČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ŠIME VITASOVIĆA 1
Strukovna škola Vice Vlatkovića	23000	ZADAR	NIKOLE TESLE 9/C
Prirodoslovno - grafička škola	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3
Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA bb
ŠKOLA PRIMIJENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA	23000	ZADAR	PERIVOJ VLADIMIRA NAZORA 3/III
EKONOMSKO-BIROTEHNIČKA I TRGOVAČKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
HOTELIJERSKO-TURISTIČKA I UGOSTITELJSKA ŠKOLA	23000	ZADAR	ANTUNA GUSTAVA MATOŠA 40
Glazbena škola Blagoje Bersa Zadar	23000	ZADAR	Dr. FRANJE TUĐMANA 24E
Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti	23000	ZADAR	ULICA KRALJSKOG DALMATINA 4